

A Comparison of Learning Achievement in Labor Law among Third-Year Political Science Students between Peer-Assisted Learning Techniques and Lecture-Based Teaching Method

Chalida Sanwised

Public Administration Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thepsatri Rajabhat University

E-mail: chalida.s@lawasri.tru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1898-8325>

Received 29/03/2024

Revised 31/03/2024

Accepted 15/04/2024

Abstract

Background and Objectives: Organizing teaching and learning activities in labor law is crucial and necessary for students involved in legal studies. Utilizing peer-assisted learning activities in teaching can help students understand the content and lead to improved learning achievement. This research aims to compare the learning achievement in labor law among third-year Political Science students between peer-assisted techniques and lecture methods and to study the satisfaction levels of the students after implementing peer-assisted learning techniques.

Research Methodology: This research is a quasi-experimental research using a Two-Group Pretest- Posttest design. The study sample consisted of students from the second semester of the academic year 2023 enrolled in the course "Labor Relations Management" (PS2208304), totaling 106 students across 2 classrooms. Classroom 1 was designated as the experimental group while Classroom 2 was designated as the control group. Tools used included group peer-assisted learning lesson plans, lecture-based teaching lesson plans, achievement assessment tests, and satisfaction surveys. Statistical analyses included mean, standard deviation, and independent t-tests.

Research Findings: 1) Students who underwent peer-assisted learning showed a statistically significant difference in post-learning scores compared to their counterparts taught using lecture-based teaching methods, reaching statistical significance at the .05 level. 2) Third-year Political Science students showed the highest level of satisfaction after participating in peer-assisted learning activities.

Conclusion: This research demonstrates that implementing peer-assisted learning activities through Classwide-peer tutoring with One-to-One Tutoring enhances students' learning development and leads to higher learning achievement. Furthermore, according to the satisfaction survey results, students expressed the highest level of satisfaction across all aspects.

Keywords: Learning Achievement; Peer Assist Techniques; Lecture Method

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแรงงาน ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยาย

ชลิดา แสนวิเศษ

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

E-mail: chalida.s@lawasri.tru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-1898-8325>

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องกฎหมายแรงงานเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย การนำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแรงงาน ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยาย และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบแผนการวิจัยแบบสองกลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ภาคเรียนที่ 2/2566 รายวิชา รป 2208304 การจัดการแรงงานสัมพันธ์ จำนวน 106 คน 2 ห้องเรียนโดยกำหนดให้ห้องเรียนที่ 1 เป็นกลุ่มทดลอง และกำหนดให้ห้องเรียนที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย แผนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน แผนการสอนแบบบรรยาย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t แบบ Independent

ผลการวิจัย: 1) นักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย คะแนนหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนโดยรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปผล: จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนด้วยรูปแบบ (Classwide-peer Tutoring) โดยการจับคู่ (One-to-One Tutoring) ช่วยให้นักศึกษาพัฒนาการเรียนและส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกทั้งจากผลการสอบถามพึงพอใจนักศึกษามีระดับความพึงพอใจระดับมากที่สุดในทุกด้าน

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; เทคนิคการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน; การสอนแบบบรรยาย

บทนำ

การสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นการสอนที่มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายบทบาทในการสอน กลวิธีแบบเพื่อนช่วยสอนเป็นการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสอนกันเอง วิธีการสอนดังกล่าวมีรากฐานมาจากแนวคิดทัศนคติเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ซึ่งการให้ผู้เรียนมาช่วยสอน สามารถทำได้ 2 แบบ คือ ให้ผู้เรียนรุ่นเดียวกันหรือเพื่อนร่วมชั้นที่อยู่ในระดับเดียวกันเป็นผู้สอน และให้รุ่นพี่หรือผู้เรียนในระดับชั้นที่สูงกว่า

เป็นผู้สอน อีกทั้งผู้สอนจะต้องเข้าใจ เนื้อหา และเทคนิควิธีการในการสอนเป็นอย่างดีการดำเนินการสอนต้องเป็นไปตามขั้นตอนรวมทั้งการจัดอัตราส่วนระหว่างผู้เรียนกับนักศึกษาผู้สอนอย่างเหมาะสมและมีการบันทึกผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน โดยผู้สอนจะต้องเป็นผู้ควบคุมจัดการดูแลในการสอนโดยเพื่อนช่วยเพื่อนอยู่ตลอดเวลา ไม่มอบภาระการสอนให้เป็นของผู้เรียนเพียงฝ่ายเดียวเพื่อทำให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีข้อบกพร่องน้อยที่สุด (ทิตนา แคมมณี, 2556)

การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นกิจกรรมการสอนอีกประเภทหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน คือ เพื่อนช่วยเพื่อนในลักษณะเก่งช่วยอ่อนเป็นวิธีการที่คนเก่งจะช่วยอธิบาย แนะนำและช่วยแก้ไขปัญหามาให้ผู้เรียนคนที่มีผลการเรียนอ่อนกว่าการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้เป็นการจัดเพื่อให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิด วางแผน ปฏิบัติประเมินผล ทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเรียนรู้ได้พิจารณาและค้นหาความรู้ความสามารถของตนเองให้ผู้เรียนได้มองเห็นภาพลักษณ์แห่งตน และการมองเห็นคุณค่าของตนเองต่อความสำเร็จในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้หล่อหลอม เกิดความรักและมีความพร้อมที่จะเรียนมีความสุขในการเรียน โดยเน้นให้มีการทำกิจกรรมการเรียนการสอนแบบต่อเนื่อง อาทิการสอนด้วยการจับคู่ที่เป็นรูปแบบการสอน ที่ให้ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนดีกว่า เลือกจับคู่กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าหรือด้อยกว่า หรือเรียนเป็นกลุ่มโดยมีผู้เรียนที่เก่งกว่าทำการสอน แล้วทำหน้าที่ในการสอนในเรื่องที่ตนเองมีความถนัดและมีทักษะที่ดี เช่น Bournemouth University (2002) กำหนดให้มีการจัดการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน คือ การเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนและการให้ความช่วยเหลือจากผู้ที่มีความสามารถทางการเรียนสูงกว่า เป็นการเรียนการสอนที่หวังเพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและเพิ่มพูนความรู้ความสามารถทางการเรียนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับระดับชั้นการศึกษาต่อไป จากการทบทวนเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีการนำรูปแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ในหลากหลายระดับชั้น และจากผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะสื่อสาร ทักษะทางสังคม มีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นรวมทั้งผู้เรียนถูกเข้าถึงและได้รับการช่วยเหลือในทักษะนั้น ๆ เป็นอย่างดีดังเช่นการวิจัยของ สุพนิดา อุทุม และคณะ (2566) ทำการวิจัยเรื่องการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างกราฟด้วยโปรแกรม PowerPoint ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านนามูลอิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนและหลังเรียนรายวิชาคอมพิวเตอร์ ง.15201 เรื่อง การสร้างกราฟด้วยโปรแกรม PowerPoint 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังเรียนเรื่อง การสร้างกราฟด้วยโปรแกรม PowerPoint โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ผลการวิจัยพบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 8.59 คิดเป็นร้อยละ 42.88 ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 15.23 คิดเป็นร้อยละ 76.15 และ 2) ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนเรื่องการสร้างกราฟด้วยโปรแกรม PowerPoint โดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนสร้างกราฟด้วยโปรแกรม PowerPoint อยู่ในระดับมากและสอดคล้องการวิจัยของ เรวัต สุขสีกาญจน์ (2560) ทำการวิจัยเรื่อง เพื่อนช่วยเพื่อน: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รายวิชาทัศนศิลป์เพื่อการออกแบบอุตสาหกรรม เรื่องการวาดเส้น มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในรายวิชาทัศนศิลป์เพื่อการออกแบบอุตสาหกรรม เรื่องการวาดเส้น โดยวิธีการเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อให้นักศึกษามีทักษะฝีมือ เรื่องการวาดเส้น และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีพัฒนาการทางการเรียนดี

เข้าเรียนตรงตามเวลาและเข้าเรียนทุกครั้ง ส่งงานที่มอบหมายตามกำหนดเวลา ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมในชั้นเรียนมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100 และเมื่อพิจารณาจากคะแนนเก็บสะสมทางการเรียน พบว่า คะแนนเก็บสะสมทั้งหมด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 78.4 คิดเป็น ร้อยละ 78.4 ซึ่งผ่านเกณฑ์การแปลผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นตามที่กำหนดไว้ทุกคน

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายผลิตบัณฑิตเพื่อเข้ารับราชการในตำแหน่งต่าง ๆ สังกัดกระทรวง กรม กอง เช่น เจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) ทหาร ตำรวจ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป นักวิเคราะห์งานบุคคล เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน นักพัฒนาชุมชน เป็นต้น ผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้สอนรายวิชาการจัดการแรงงานสัมพันธ์ โดยเฉพาะเนื้อหาสาระในเรื่องกฎหมายแรงงานที่นักศึกษาต้องวิเคราะห์เนื้อหาข้อกฎหมายและ ตีความ และประยุกต์ใช้ และจากการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 2/2565 ที่ผ่านมา พบว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนค่อนข้างต่ำเมื่อสอบถามสาเหตุปัญหา พบว่า เกิดจากความไม่เข้าใจในตัวบทกฎหมายซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก อีกทั้งพบปัญหาในการตีความและการเชื่อมโยงข้อกฎหมายจึงทำให้เกิดความสับสนไม่เข้าใจ วิธีการวิเคราะห์และจัดกลุ่มข้อกฎหมายต่าง ๆ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้คิดหาวิธีการที่จะนำมาแก้ไขปัญหาในการเรียนดังกล่าวเพื่อให้นักศึกษาเกิดการพัฒนาจึงได้นำกิจกรรมการเรียนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอน เพราะการเรียนโดยวิธีดังกล่าวจะช่วยพัฒนาและแก้ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในชั้นเรียนระหว่างผู้เรียน รวมทั้งยังสร้างความภาคภูมิใจให้กับตนเองที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่น และช่วยให้บรรยากาศในการเรียนมีความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงสูงจะมีบทบาททางการเรียนมากขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองด้านอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง กฎหมายแรงงาน ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยาย
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน

การทบทวนวรรณกรรม

การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนหรือการให้ผู้เรียนช่วยกันเองนี้เป็นวิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการทั้งสองฝ่ายวิธีการนี้ได้มีการพัฒนาและนำมาใช้รูปแบบที่แตกต่างกันออกไปตามจุดมุ่งหมายและวิธีการของผู้สอนโดยมุ่งเน้นเพื่อช่วยเหลือผู้เรียนเรียนซ้ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีปัญหาทางด้านความประพฤติและปัญหาอื่น ๆ โดยมีความเชื่อว่าวิธีการให้ผู้เรียนสอนกันเองนี้ ผู้เรียนจะเรียนรู้อะไรต่าง ๆ ได้จากกันและกัน และการเรียนรู้แบบนี้ทำให้ผู้ที่เรียนซ้ำเกิดการเรียนรู้ได้ เนื่องจากภาษาที่ผู้เรียนใช้พูดจาสื่อสารกันนั้นสามารถสื่อความหมายระหว่างกันและกันได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในวัยเดียวกันช่วย

ถ่ายทอดสิ่งที่เขาได้เรียนรู้ มาให้เพื่อน ๆ ฟังด้วยภาษาและรูปแบบ ของเขาเองก็จะทำให้เข้าใจในความรู้นั้นได้แจ่มแจ้งยิ่งขึ้น ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายการสอนโดยวิธีเพื่อน ช่วยเพื่อนไว้ดังนี้

ชวลิต ชูกำแพง (2551: 133-134) ได้ให้ความหมายของวิธีสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนไว้ว่า การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นวิธีการสอนที่ส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย และยังมุ่งให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำได้รับประโยชน์จากเพื่อนช่วยเพื่อน จากนักเรียนที่เก่งกว่าหรือมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง

Kohn, & Vajda (1975: 379-390) ได้ให้ความหมายของวิธีเรียนรู้แบบใช้เพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง วิธีเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นคู่หรือกลุ่มย่อยโดยร่วมกันทำกิจกรรมทุกทักษะ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ช่วยเหลือกันและมีปฏิสัมพันธ์กันโดยใช้ภาษาในการสื่อสารเพื่อเจรจาหาความหมายด้วยตนเองครูเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำและ ช่วยจัดกระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยให้นักเรียนรับผิดชอบกระบวนการเรียนเอง

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการรวมกลุ่มเพื่อการทำงาน มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากขึ้นได้รับประโยชน์จากการสอนกันเองผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำได้รับประโยชน์จากเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ทางด้านวิชาการด้วยกันทั้งสองฝ่าย สามารถสื่อความหมายระหว่างกันและกันได้เป็นอย่างดีและยังมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน

ขั้นตอนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553: 78-81) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นนำเข้าสู่บทเรียนเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนและให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของบทเรียนที่จะเรียนได้ดียิ่งขึ้นซึ่งโดยทั่วไปครูจะใช้เวลาสั้น ๆ เพียง 5-10 นาทีก่อนเริ่มการเรียนการสอนเนื้อหา
2. ขั้นสอน เป็นขั้นตอนที่ครูดำเนินการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันไปตามองค์ประกอบและขั้นตอนการจัดกิจกรรม
3. ขั้นทำกิจกรรมกลุ่ม เป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มช่วยกันค้นคว้าหรือทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเพื่อช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนยิ่งขึ้นผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีเพราะได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
4. ขั้นตรวจสอบผลงานเป็นการตรวจสอบผลงานใบงานที่ผู้เรียนได้ทำไปแล้ว
5. ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงาน ครูจะต้องคอยสังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของทั้งเพื่อนผู้สอนและเพื่อนผู้เรียนการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันความถูกต้องของเนื้อหาที่สอนความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา ผลการเรียนรู้ของเพื่อนผู้เรียนว่าเป็นอย่างไรหากมีอุปสรรคปัญหาที่ไม่อาจแก้ไขได้ครูจึงต้องคอยติดตามและประเมินผลอย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลาที่มีการสอนเพื่อน

Maheady, Mallette, Harper, Sacca, & Pomerantz (1994) ได้รวบรวมกลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ดังนี้

1. การสอนโดยเพื่อนต่างระดับชั้น (Cross-age Tutoring) เป็นการสอนที่มีการจับคู่ระหว่างผู้เรียนที่มีระดับอายุแตกต่างกันโดยให้ผู้เรียนที่อยู่ในระดับชั้นสูงกว่าหรือผู้เรียนที่มีอายุ มากกว่า ซึ่งอยู่ภายใต้การดูแล และการควบคุมของครูผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบช่วยเหลือและ ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนน้อยกว่า

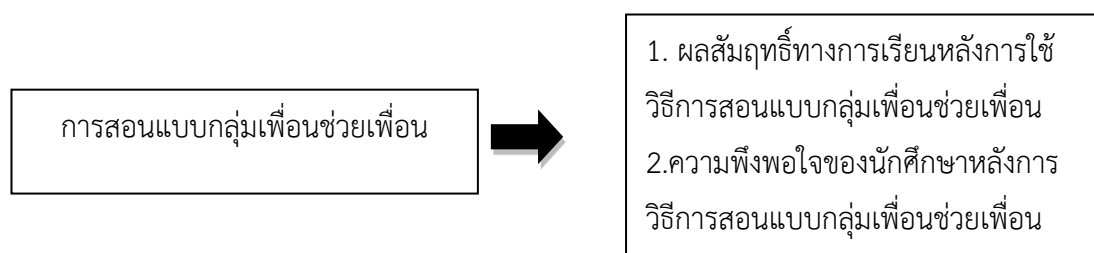
2. การสอนโดยการสลับบทบาท (Reverse-role Tutoring) เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนจับคู่กันทำกิจกรรม โดยเป็นการจับคู่ระหว่างผู้เรียนที่มีระดับ อายุมากกว่าแต่เป็นผู้ที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าหรือเป็นผู้ที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้กับผู้เรียนที่อายุน้อยกว่าแต่มีระดับสติปัญญาที่อยู่ในระดับปกติผู้เรียนทั้งสอง จะได้สลับบทบาทกันเป็นทั้งผู้เรียนผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้และผู้เรียนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการสอนนั้นยัง เป็นการสอนที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรับรู้คุณค่าในตนเอง

3. การสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น (Classwide-peer Tutoring) เป็นการสอนที่มีการจัดกิจกรรมโดยครู แบ่งผู้เรียนออกเป็นสองทีมภายในแต่ละทีมมีการจับคู่กันเพื่อร่วมกันทำกิจกรรมผู้เรียนแต่ละคู่จะได้สลับ บทบาทกันเป็นทั้งผู้สอน และเป็นทั้งผู้เรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมหากผู้เรียนทำสิ่งใดได้ถูกต้องจะได้รับการ เสริมแรงจากนักเรียนรู้สอนเพื่อเป็นการสร้างกำลังใจแก่ผู้เรียน และการสอนนี้ยังเป็นวิธีสอนที่สร้างแรงจูงใจ ให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย เนื่องจากการแข่งขันระหว่างทีมมีการประกาศทีมที่ชนะและมอบของรางวัลให้

จากรูปแบบการสอนเพื่อนช่วยเพื่อนดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า รูปแบบกลวิธีการเรียนรู้ แบบเพื่อน ช่วยเพื่อนมีหลากหลายรูปแบบผู้สอนสามารถเลือกรูปแบบกลวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ ผู้เรียนได้โดยคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียนในแต่ละคนแต่ละระดับชั้นในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ปรับรูปแบบกลวิธี การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนด้วยการสอนแบบเพื่อนร่วมชั้น (Classwide-peer Tutoring) มาใช้เพื่อเป็น การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนทั้งสองคนที่จับคู่กันมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนทั้งสองสลับ บทบาทเป็นทั้งผู้เรียนและผู้สอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาในทางปฏิบัติและมีความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนในรูปแบบการสอนโดยเพื่อนร่วมชั้น (Classwide-peer tutoring) ของ Maheady, Mallette, Harper, Sacca, & Pomerantz (1994) และเลือก วิธีการด้วยการจับคู่ (One-to-One Tutoring) ของ Heron and Cooke (1982: 116) ซึ่งเป็นการสอนที่ ให้ผู้เรียนที่มี ความสามารถทางการเรียนสูงกว่าเลือกจับคู่กับผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำกว่าด้วย ความสมัครใจของตนเองสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 Research Conceptual Framework

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบสอง กลุ่มมีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Two-Group Pretest- Posttest design) ดำเนินการตามแบบ แผนการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 รวม 356 คน (กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2566)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา รป 2208304 การจัดการแรงงานสัมพันธ์ จำนวน 106 คน โดยผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 ห้องเรียน และเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากห้องเรียนที่มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเรื่อง กฎหมายแรงงาน โดยเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยกำหนดให้ห้องเรียนกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทดลองซึ่งมีนักศึกษา จำนวน 53 คน และกำหนดให้ห้องเรียนกลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มควบคุมซึ่งมีนักศึกษาจำนวน 53 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่อง กฎหมายแรงงาน จำนวน 4 แผน ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบและพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการสอน ด้วยวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอนด้วยวิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งจากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.47 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

2. แผนการสอนแบบบรรยาย เรื่อง กฎหมายแรงงาน จำนวน 4 แผน ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบและพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการสอน ด้วยวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแผนการสอนด้วยวิธีการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ซึ่งจากผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีคะแนนรวมเฉลี่ย 4.35 ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่อง กฎหมายแรงงาน เป็นแบบปรนัย จำนวน 60 ข้อ 30 คะแนน ชนิด 5 ตัวเลือก ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้ค่าความสอดคล้องรายข้อ (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน แล้วมาคำนวณหาความยากง่าย ได้ค่าระหว่าง 0.27-0.80 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ระหว่าง 0.25-0.65 แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson, s method) หรือ สูตร K.R.-20 (Kuder, & Richardson, 1973) มีค่าเท่ากับ 0.85

4. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เรื่อง กฎหมายแรงงาน จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใน 3 ด้าน คือ ด้านบรรยากาศการเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้วิธีการหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค Cronbach (Cronbach's Alpha Coefficient. 1970) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.88 โดยกำหนดค่าคะแนนของระดับความพึงพอใจ ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงนักศึกษาให้ทราบถึงการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและรูปแบบบรรยายเพื่อให้นักศึกษาปฏิบัติตนและดำเนินกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม เรื่อง กฎหมายแรงงาน เป็นแบบปรนัย จำนวน 40 ข้อ 20 คะแนน ใช้เวลา 25 นาที

3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่อง กฎหมายแรงงาน โดยใช้รูปแบบกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนและรูปแบบบรรยายโดยทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง จำนวน 4 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้ง 2 กลุ่ม รวมใช้เวลา 24 ชั่วโมง

4. เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้แล้วจึงทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน ซึ่งผู้วิจัยสลับลำดับข้อและสลับตำแหน่งตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 25 นาที คะแนน ใช้เวลา 25 นาที

5. หลังจากทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเสร็จแล้ว ให้นักศึกษากลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 20 ข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

1. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน และนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมรูปแบบบรรยายหลังเรียน นำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t แบบ Independent

2. นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนนำมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การแปลผลของ บุญชม ศรีสะอาด (2560: 121) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง กฎหมายแรงงาน ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยายปรากฏผลดังนี้

Table 1 Mean standard deviation Comparison of academic achievement after studying between using the peer-to-peer group teaching method and the lecture-based teaching method

รูปแบบการสอน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ค่า t	Sig.
วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อน ช่วยเพื่อน	53	27.70	2.40	2.625	0.012
วิธีการสอนแบบบรรยาย	53	23.65	2.26		

*p<0.05

Table 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างการใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยาย พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.70 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย คือ 23.65 พบค่า t จากการคำนวณ คือ 2.625 มีค่าน้อยกว่าค่าวิกฤตของ t คือ 0.012 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบบรรยายคะแนนหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนปรากฏผลดังนี้

Table 2 Mean and standard deviation of satisfaction of 3rd year Public Administration students after using peer group activities

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
ด้านบรรยากาศการเรียน				
1	นักศึกษากล้าแสดงออก และแสดงความคิดเห็นมากขึ้น	4.60	0.88	มากที่สุด
2	นักศึกษามีความสุขกับการเรียน	4.55	0.85	มากที่สุด
3	นักศึกษาได้พูดคุยกับเพื่อนและผู้สอนมากขึ้น	4.65	0.83	มากที่สุด
4	นักศึกษาชอบบรรยากาศ ในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน	4.80	0.90	มากที่สุด
5	นักศึกษามีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนมากขึ้น	4.50	1.25	มาก
6	ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ทำงานซึ่งกันและกัน	4.55	0.56	มากที่สุด
7	เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกันทั้งภายในกลุ่มและภายใน ห้องเรียน	4.88	0.58	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปล ความหมาย
	รวม	4.64	0.86	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
8	นักศึกษาได้รับความรู้และกล้าซักถามเพื่อนที่เป็นผู้สอน	4.60	0.66	มากที่สุด
9	นักศึกษาได้ฝึกการวางแผนงานภายในกลุ่ม	4.60	0.85	มากที่สุด
10	ห้องเรียนและสถานที่เอื้อให้กิจกรรมกลุ่มดำเนินไปได้ อย่างเหมาะสม	4.50	0.65	มาก
11	การเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนทำให้เข้าใจ เนื้อหามากขึ้น	4.80	0.66	มากที่สุด
12	นักศึกษาชอบเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน มากกว่าเรียนรู้ด้วยวิธีบรรยาย	4.80	0.60	มากที่สุด
13	นักศึกษาชอบเรียนเนื้อหากฎหมายเพิ่มมากขึ้น	4.80	0.74	มากที่สุด
14	นักศึกษารู้สึกกระตือรือร้น อยากที่จะเรียนรู้ มีความ สนใจและตั้งใจเรียน	4.50	0.65	มาก
15	นักศึกษารู้สึกสนุกสนานกับการเรียนกฎหมายเพิ่มมาก ขึ้น	4.85	0.80	มากที่สุด
	รวม	4.75	0.70	มากที่สุด
ด้านการวัดผลและประเมินผล				
16	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เหมาะสมกับนักศึกษา	4.50	0.61	มาก
17	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	4.55	0.66	มากที่สุด
18	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับ กระบวนการเรียนรู้	4.78	0.84	มากที่สุด
19	การวัดและประเมินผลเป็นไปตามระเบียบกฎเกณฑ์และ ข้อตกลง ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า	4.85	0.63	มากที่สุด
20	การวัดและประเมินผลยุติธรรมทั้งผู้ให้คำปรึกษาและ ผู้รับคำปรึกษาแนะนำ	4.50	0.65	มาก
	รวม	4.63	0.67	มากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.64	0.82	มากที่สุด

Table 2 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64; ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.75; ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.70) รองลงมา ด้านบรรยากาศ การเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.64; ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.86) และด้านการวัดผลและประเมินผล (ค่าเฉลี่ย = 4.63; ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.67) อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

จากการวิจัยจะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยให้นักศึกษาสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดีขึ้น จากการจัดกิจกรรมจะพบว่านักศึกษาที่เก่งกว่าและมีจิตอาสาจะช่วยเพื่อนที่อ่อนกว่า อีกทั้งเพื่อนที่อ่อนกว่าด้วยวัยอยู่ในระดับเดียวกันจึงกล้าพูดคุย ชักถาม และร่วมกันอภิปรายในประเด็นที่ไม่เข้าใจจนเกิดความเข้าใจซึ่งผลการจัดกิจกรรมแบบเพื่อนช่วยเพื่อนส่งผลให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายแรงงาน ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยายมีประเด็นสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง กฎหมายแรงงาน ของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 ระหว่างวิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกับวิธีการสอนแบบบรรยาย พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.70 คะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนแบบบรรยาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นรูปแบบที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนที่มีความสามารถแตกต่างกันทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้มีความสามารถในการเรียนรู้เท่ากันเน้นให้ผู้เรียนมีการรวมกลุ่มเพื่อการทำงานหรือในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน มุ่งให้ผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำได้รับประโยชน์จากเพื่อนช่วยเพื่อน จากผู้เรียนที่เก่งกว่าหรือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้เรียนสามารถดูแลกันได้ทั่วถึงอยู่ในวัยใกล้เคียงกันมีความสนิทสนมกันภาษาที่ใช้ในการสื่อสารเข้าใจ ได้ดี สะดวกกล้าซักถามกันเอง จึงทำให้บรรยากาศการเรียนไม่เครียด มีความสุขเป็นกันเองพร้อมทั้งเป็นการฝึกทักษะทางสังคมย่อยที่ถ้อยอาศัยส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับคำกล่าวของ Collison & Parcell (2004) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน เป็นการสร้างให้เกิดกลไกการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ของผู้อื่น ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมอุดมการณ์หรือร่วมวิชาชีพ ซึ่งความหมายของ เพื่อนช่วยเพื่อน จะเกี่ยวข้องกับการประชุมหรือการปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งการมีเพื่อนผู้ช่วยในลักษณะนี้จึงเป็นการหาผู้ช่วยมาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในโครงการที่กำลังจะทำหรือกำลังเผชิญปัญหาอยู่เช่นเดียวกับ Shealagh, Melanie, & Suzanne. (2005) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนเป็นการเรียนรู้จากกัลยาณมิตรที่อาจเป็นเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานเดียวกันหรือคนละหน่วยงานก็ได้เพื่อช่วยกัน ตรวจสอบและร่วมแลกเปลี่ยนวิธีการทำงานที่จะ

ส่งเสริมให้มีทักษะในการเรียนรู้เป็นทีมซึ่งการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในโปรแกรมนี้ยังรวมถึงการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติงานจริง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กันยา มั่นคง (2563) ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเรียนการสอนด้วยเทคนิค การเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาโปรแกรม วิชาการบัญชีมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนในรายวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาโปรแกรม วิชาการบัญชีที่เรียนด้วยเทคนิคการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน ในรายวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบัญชีก่อนกับหลัง การจัดการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงคือ นักศึกษา โปรแกรมวิชาการบัญชีที่ลงทะเบียนเรียนวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาคเรียน 2/2561 พบว่า 1) กลวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน โดยวิธีการจับคู่กับนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทำหน้าที่ช่วยสอนและเข้าพบปรึกษาอาจารย์ผู้สอนร่วมกันส่งผลให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถทางการเรียนต่ำเข้าใจในเนื้อหาและสามารถทำข้อสอบได้ดีขึ้น 2) การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษามีผลคะแนนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 86.58 รองลงมาคือ นักศึกษามีผลคะแนนเท่าเดิม จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.54 และ นักศึกษามีคะแนนลดลง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.88

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน พบว่านักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 หลังการใช้กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนโดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนการจัดการเรียนการสอนที่ไม่ซ้ำกับรูปแบบการสอนเดิม ๆ ที่นักศึกษามีส่วนร่วมน้อยมาก ในชั้นสอนนักศึกษากระตือรือร้นขึ้น เพราะตัวเองมีส่วนร่วมมากขึ้น มีการวางแผนการกำหนดวิธีการต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้ออกกำลังกายของตนเองสามารถชนะการแข่งขันและรับรางวัล ชั้นการเล่นเกมการแข่งขันเป็นขั้นที่นักศึกษาได้รับความสนุกสนานมาก ในชั้นการสรุปผลและอภิปรายผลนักศึกษาได้ร่วมกันหาจุดที่ถูกผิดร่วมกันโดยยอมรับและให้เกียรติซึ่งกันและกันมีการกล่าวคำชื่นชมให้กับกลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีและกล่าวชมเชยให้กับกลุ่มที่ทำคะแนนได้น้อยให้มีความพยายามเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จและสามารถเป็นผู้ชนะได้ในครั้งต่อไปซึ่งเป็นบรรยากาศที่ดีและเอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับคำกล่าวของ Giordana & Wedin (2010) กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้ร่วมกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ภายในกลุ่มสามารถโต้ตอบกันได้อย่างอิสระไม่มีลำดับขั้นของผู้สอนและผู้เรียน มีการพูดคุยถึงความรู้สึกลงของตนเองช่วยลดความวิตกกังวล ได้มากขึ้น อีกทั้งการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเป็นการใช้ประโยชน์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนกลุ่มย่อย การช่วยเหลือระหว่างภายในกลุ่มและเป็นการฝึกการทำงานเป็นทีม อีกทั้งการใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนให้ สนุกสนาน ตื่นเต้น น่าสนใจ ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมต่อกิจกรรมการเรียนการสอน เกิดประสบการณ์การเรียนรู้โดยตรง ส่งผลต่อความสนใจ ใส่ใจในการเรียน และการร่วมมือปฏิบัติกิจกรรม ในช่วงเวลาเรียนอย่างดี ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทักษะความสามารถในการเรียนการจับใจความเนื้อหาของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Utay (1993) ได้ทำการวิจัยโดยทดลองใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ซึ่งเป็นการนำแนวคิดเพื่อนช่วยเพื่อนมาใช้ในการผสมผสานของการสอนเสริม โดยแบ่งออกเป็นการสอนเสริมโดยเพื่อนต่างระดับกัน ระดับเดียวกัน การเรียนแบบร่วมมือ และการเขียนผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ เพื่อเปรียบเทียบการเรียนแบบรายบุคคล เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนเกรด 2-6 ที่เรียนรู้ซ้ำ โดยใช้เวลาในการทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่า คะแนนของ 2 กลุ่มไม่แตกต่างกัน แต่จากการสังเกตทำให้พบว่า 1) กลุ่มทดลองสนุก

กับการเรียนในเนื้อหาและวิธีการเรียนรู้กับคู่ของตนเอง 2) กลุ่มทดลองมักซักถามข้อสงสัยจากเพื่อนมากกว่าผู้สอน และมีหลายครั้งที่สามารถแก้ปัญหาได้ 3) คู่ของแต่ละคนสามารถตรวจให้ข้อติชมอย่างเป็นกันเองซึ่งกันและกันนอกเหนือจากที่จัดสถานการณ์ให้และมีทัศนคติที่ดีขึ้น ดังนั้นการใช้การเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยจะเกิดประสิทธิภาพที่สูงแต่การที่ข้อมูลเชิงปริมาณไม่พบความแตกต่างนั้นเป็นเพราะว่าการเรียนการสอน ผู้เรียนที่เรียนรู้ซ้ำในเวลา 12 สัปดาห์ ไม่สามารถวัดการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นโดยใช้แบบทดสอบที่ทำขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาในชั้นเรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกันและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นฝึกให้นักศึกษาอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นหลักสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในชีวิตประจำวัน จึงควรนำรูปแบบการสอนเพื่อนช่วยเพื่อนเข้าไปใช้ในการเรียนทักษะหรือการเรียนรู้อื่น ๆ ทุกระดับชั้นการศึกษา
2. รูปแบบการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ควรให้นักศึกษาภายในกลุ่มได้แลกเปลี่ยน ทักษะ ความรู้ ความคิดในการปฏิบัติกิจกรรมนักศึกษาผู้ที่มีความสามารถต่ำจะได้รับการสอน แนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองจากนักศึกษาผู้ที่มีความสามารถสูงในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสร้างเสริมคุณลักษณะที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาที่จะนำไปเป็นเครื่องมือในการดำเนินชีวิตต่อไป
3. การส่งเสริมให้เกิดทักษะการจัดการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อน ผู้สอนและเพื่อนควรมีบทบาทในการกระตุ้นผู้เรียน โดยคัดเลือกเพื่อนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมคือ มีประสบการณ์ใน ด้านการเรียนเนื้อหาที่เกี่ยวข้องมาก่อน หรือที่มีผลการเรียนในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องในระดับดี มีจิตสาธารณะที่พร้อมจะเสียสละเวลาในการให้คำแนะนำช่วยเหลือจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิธีการเรียนรู้แบบเพื่อนช่วยเพื่อนในวิธีอื่น ๆ หรือการเรียนแบบมีส่วนร่วมแบบต่าง ๆ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับวิธีใดจะเหมาะสมกับการเรียนการสอนมากที่สุดและนำมาใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนในคราวต่อไป
2. กิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษาทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ดังนั้นควรนำวิธีการนี้ไปประยุกต์ใช้กับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง และฝึกให้นักศึกษามีน้ำใจ เกิดจิตอาสา และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. (2566). *ข้อมูลนักศึกษาประจำปีการศึกษา 2566*.

Retrieved on 10 May 2023 from: <https://reg.tru.ac.th/registrar/home.asp>

กันยา มั่นคง. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการเรียนการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน ในรายวิชาการบัญชีเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมของนักศึกษาโปรแกรมวิชาการบัญชี. *วารสารพิกุล*, 18(2), 221-233.

ชวลิต ชูกำแพง. (2551). *การพัฒนาหลักสูตร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ทศนา แคมมณี. (2556). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เรวัต สุขสีกาญจน์. (2560). เพื่อนช่วยเพื่อน: การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา รายวิชา ทัศนศิลป์เพื่อการออกแบบอุตสาหกรรม เรื่องการวาดเส้น. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 28(1), 195-207.
- สุพินดา อุปทุม, ศุภกร ศรีเพชร, เบญจ กิตติคุณ, วโรทัย สิริเศรณี และ อ้อมทิพย์ มาลี้อย. (2566). การใช้ กิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การสร้างกราฟด้วย โปรแกรม PowerPoint ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านนาหมูลอื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 20(89), 109-113.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Bournemouth University. (2002). *Peer-Assisted Learning*. Retrieved on 10 January 2023 from <https://www.Bournemouth.ac.uk/students/library/guests-visitor-information/peerassisted-learning-pal>.
- Collison, C., & Parcell, G. (2004). *Learning to Fly: Practical Knowledge Management from Some of the World's Leading Learning Organizations*. Capstone: Chichester.
- Cronbach, L.J. (1970). *Essentials of Psychological Test*. 5th edition. New York: Harper Collins.
- Giordana, S., & Wedin, B. (2010). Peer Mentoring for Multiple Levels of Nursing Students. *Nurs Edu Perspect*, 31(6), 394-396.
- Heron, T.E., & Cooke, N.L. (1982). Tutor Huddle: Key Element in a Class-wide Peer Tutoring System. *The Elementary School Journal*, 83, 114-123.
- Kohn, J.J., & Vajda, P.G. (1975). Peer-mediated Instruction and Small Group Interaction In the ESL Classroom. *TESOL Quarterly*, 4(9), 379-390.
- Kuder, Frederic G., & M.W. Richardson. (1973). The Theory of the Estimation of Test Reliability. *Psychometrika*, 2, 151-160.
- Maheady, L., Mallette, B., Harper, G.F., Sacca, K.C., & Pomerantz, D. (1994). *Peer-mediated Instruction for High-Irish Students*. In Teaching Reading to High-Irish Learners. MA: Allyn and Bacon.
- Shealagh, P., Melanie, F., & Suzanne, B. (2005). *Making Connection That Work*. Ontario: Environment Canada.
- Utay, C.M. (1993). *Peer Assisted Learning: The Effect of Cooperative Learning and Cross-age Peer Tutoring on Writing Skills of Students with Learning Disabilities*. Doctoral Dissertation, East Texas State University, Dissertation Abstracts International.

